

Ny organisation inom svensk segling 2023

Delrapport Projektgruppen 2023-10-15

Innehållsförteckning

Bakgrund	3
Projektgruppen	4
Projektgruppens arbete	4
Allmänna överväganden	4
Organisationsstruktur och verksamhetsuppgifter	6
Överväganden	6
Förslag till förändrad organisationsstruktur	7
Central nivå	7
Verksamhetsutskott	7
Expertkommittéer	8
Råd	9
Regional nivå	11
Lokal nivå	12
Avlönad personal	12
Ekonomiska principer	13
Överväganden	13
Förslag	15

Till Förbundsstyrelsen för Svenska Seglarförbundet

Projektgruppen för översyn av förbundets organisation avser att inför Seglardagen 2024 fortsatt överväga distriktsindelning, påkallade stadgeändringar och inflytandet inom organisationen.

Projektgruppen överlämnar härmed sin delrapport Ny organisation inom svensk segling 2023.

Onsala den 15 oktober 2023
Bert Isaksson

Bakgrund

Seglardagen 2023 beslutade på förbundsstyrelsens förslag

att genomföra Distriktsorganisationsutredningen 2022, innebärande en enhetlig organisationsstruktur för hela organisationen på såväl regional som central nivå med preliminärt 5–7 bärkraftiga distrikt,

att för genomförandet tillsätta en projektledare och organisera arbetsgrupper,

att vid behov sammankalla till en extra seglardag 2023.

Beslutet kompletterades med riktlinjer, innebärande

- att nomenklaturen på regional nivå bör diskuteras vidare,
- att de centrala kommittéerna och övriga centrala organ bör ha regional representation,
- att nuvarande kompetens på den centrala nivån ska tas till vara,
- att en bred översyn av nuvarande avgifter, kostnader och tillgångar ska ske för att uppnå en balanserad finansiering av de framtida distriktens verksamhet så att likartat stöd kan lämnas till alla medlemsklubbar,
- att genomförandet ska ske i samverkan med klassförbundsutredningen så att även klassförbunden inlemmas i svensk seglings organisatoriska struktur på ett tydligt och bra sätt.

Efter Seglardagens beslut utsåg förbundsstyrelsen för genomförandet en projektgrupp under ledning av Bert Isaksson och därutöver bestående av Mikael Albinsson, Thomas Gustafsson och Pehr Ola Pehrsson. Från förbundsstyrelsen utsågs Per Gustafsson, Pär Jansson och Lisa Wermelin att ingå i projektgruppen. Som processledare utsågs Jens Lindquist med erfarenheter från såväl Riksidrottsförbundet som andra specialidrottsförbund. Projektgruppen har biståtts av förbundets kansli.

Sju arbetsgrupper med representanter för olika klubbar, distriktsförbund, klassförbund och nuvarande kommittéer tillsattes inom områdena Tävling, Fritidssegling, Funktionärer, Parasegling, Barn- och ungdom, Utbildning och Utveckling för att kartlägga organisationens efterfrågan på stöd och service.

Projektgruppen

Projektgruppens arbete

Projektgruppen och processledaren har sammanträtt vid ett stort antal tillfällen. Synpunkter från företrädare för Klassförbundsutredningen har fortlöpande inhämtats och beaktats. Sedan de tillsatta arbetsgrupperna redovisat sitt inledande arbete i början av juni 2023 har framkomna synpunkter på efterfrågade ansvarsområden och på vilken nivå inom en framtida organisation dessa lämpligen bör hanteras beaktats och fortlöpande utvärderats.

I syfte att brett förankra gruppens förslag i organisationen har anordnats upprepade digitala dialogmöten med representanter för samtliga klassförbund, distriktsförbund och nuvarande kommittéer och ett digitalt informationsmöte till vilket representanter för samtliga medlemsklubbar varit inbjudna. Framkomna synpunkter har fortlöpande beaktats och övervägts.

Allmänna överväganden

- Ökat ideellt engagemang och inflytande i hela organisationen

Aktiviteterna inom svensk segling – både tävling och segling utan tävlingsinslag – bedrivs i medlemsklubbarna. Även anslutna klassförbund bedriver seglingsaktiviteter, företrädesvis inom tävlingsområdet och då regelmässigt i samarbete med någon medlemsklubb. Svensk seglings organisationsstruktur bör därför utgå från medlemsklubbarna och utformas så att deras ideellt bedrivna verksamhet samordnas och stöds på bästa sätt. Organisationen verkar på medlemsklubbarnas uppdrag – inte tvärtom.

Grunden för verksamheten är det ideella engagemanget. Benägenheten att engagera sig ideellt upplevs på många håll vara i avtagande med svårigheter att engagera ideella krafter. Dock pekar aktuella forskningsrön hoppfullt i motsatt riktning och tyder på att det ideella engagemanget totalt sett är påtagligt stabilt. Under alla omständigheter är det väsentligt att en förändrad organisationsstruktur inbjuder och lockar till ideellt engagemang. Det ska vara kul att engagera sig.

- Idéburen och förtroendestyrd organisation

För att inbjuda och locka till ideellt engagemang krävs att den enskilde känner sig motiverad för uppgiften genom möjligheter till påverkan. Goda förutsättningar för sådan motivation erbjuder den svenska idrottsrörelsen, som svensk segling är en del av. Organisationen bör även fortsättningsvis präglas av ideellt engagemang – den bör fortsatt vara idéburen och förtroendestyrd.

- Samma stöd och service i hela landet

Svensk segling bedrivs i fler än 300 medlemsklubbar över hela landet. Verksamheten i de olika klubbarna skiljer sig åt i innehåll, omfattning och inriktning, vilket organisationen måste kunna möta. Gemensamt för alla klubbar är att de har behov av stöd och service för att bedriva och utveckla sin verksamhet, låt vara inom olika områden.

Medlemsklubbarna efterfrågar från organisationen stöd och service i ökande omfattning. För att möjliggöra en gynnsam utveckling av verksamheten oberoende av geografiska förhållanden bör likartat stöd och service erbjudas i hela landet. Detta bedöms kunna tillgodoses endast genom avlönad personal. Erfarenheterna av dagens avlönade klubbkonsulenter i tre av de nuvarande distrikten bör beaktas och tas till vara.

- En enhetlig struktur för hela organisationen

Organisationen bör effektivt tillgodose medlemsklubbarnas efterfrågade behov och utformas så att den upplevs som tydlig. Organisationsstrukturen bör därför vara enhetlig för hela organisationen. Det ska vara lätt att känna igen sig i organisationen, något som underlättar kommunikationen.

Organisationsstruktur och verksamhetsuppgifter

Överväganden

- Distriktsnivån bibehålls

Upplevda avstånd inom en organisation minskar generellt benägenheten och viljan att engagera sig. Särskilt gäller detta inom en ideell organisation. Upplevda avstånd motverkas bäst genom ökade möjligheter till påverkan, vilket i sin tur leder till ökad delaktighet. Utan en distriktsnivå mellan den lokala nivån med medlemsklubbar och den centrala nivån bedöms att upplevda avstånd skulle öka ytterligare, och att benägenheten att engagera sig ideellt skulle minska. För att minska upplevda avstånd och öka möjligheterna till påverkan och inflytande inom organisationen bör distriktsnivån bibehållas.

- Färre men bärkraftiga distrikt

Nuvarande 16 distriktsförbund uppvisar mycket stora skillnader. Vissa fungerar väl, medan andra närmast går på sparlåga eller inte fungerar alls. För att uppnå tillräcklig bärkraft i samtliga distrikt bör dessa bli färre. Med 5–7 distrikt bedöms samtliga få tillräcklig bärkraft och därmed förutsättningar att fungera väl.

- Samma organisationsstruktur regionalt och centralt

Hela organisationen ska utgå från de verksamhetsområden som berör och är viktiga för klubbarna, där verksamheten bedrivs.

- Organisationsstrukturen ska inbjuda till ideellt engagemang

Föreslagen organisationsstruktur ger ökade möjligheter till påverkan och inflytande och bedöms minska upplevda avstånd inom organisationen. Strukturen inbjuder och lockar därför till ideellt engagemang.

- En organisation väl förankrad i hela Seglarsverige

Svensk seglings ideella organisation verkar på medlemsklubbarnas uppdrag – inte tvärtom. En ny organisation förutsätter medlemmarnas förståelse för nyttan med en förändring. Enligt vad som framkommit i arbetsgruppernas arbete, vid anordnade dialogmöten och i övrigt bedöms föreslagen organisationsstruktur vara väl förankrad i hela Seglarsverige.

Förslag till förändrad organisationsstruktur

Förslaget till en förändrad organisationsstruktur avser och berör hela Seglarsverige, på såväl central som regional och lokal nivå, och innebär i korthet följande (jfr organisationsschema).

- Seglardagen utser liksom nu Förbundsstyrelsen och Disciplin- och överklagandenämnden.
- Centralt inrättas under Förbundsstyrelsen olika verksamhetsutskott med regional representation, medan nuvarande struktur med expertkommittéer och stödjande råd bibehålls.
- Regionalt återfinns 5–7 distriktsförbund, jämfört med dagens 16.
- Lokalt återfinns förbundets medlemsklubbar.

Central nivå

Verksamhetsutskott

Verksamhetsutskotten har fokus på sina respektive verksamhetsområden. De utgår från utövarna och bidrar till att aktiviteter genomförs och verkar för att den verksamhetsinriktning som Seglardagen beslutat genomförs, utvärderas och utvecklas.

Varje utskott består av en representant för varje distriktsförbund samt en ordförande utsedd av förbundsstyrelsen. Utskotten biträds av SSF:s kansli.

Fem verksamhetsutskott inrättas

- Tävlingsutskottet
- Fritidsseglingsutskottet
- Anläggnings- och miljöutskottet
- Utbildnings- och träningsutskottet
- Barn- och ungdomsutskottet

Verksamhetsuppgifter

Verksamhetsutskotten har att inom sitt respektive verksamhetsområde

- svara för övergripande frågor inom verksamhetsområdet
- utarbeta förslag till verksamhetsinriktning avseende verksamhetsområdet
- verka för att av Seglardagen fastställd verksamhetsinriktning avseende verksamhetsområdet genomförs, utvärderas och utvecklas
- följa, analysera och utvärdera verksamheten inom verksamhetsområdet nationellt och internationellt
- stödja klubbar, klassförbund och distriktsförbund i frågor inom verksamhetsområdet
- utarbeta handböcker och handledningar för verksamheten inom verksamhetsområdet.

Expertkommittéer

Expertkommittéerna har fokus på sina respektive ansvarsområden. De utgår från sakfrågor och bidrar till att förbundets verksamhet genomförs enligt de regler, reglementen och anvisningar som Seglardagen beslutat.

Kommittéerna inrättas liksom nu av förbundsstyrelsen, som tillsätter ordförande och på dennes förslag godkänner övriga ledamöter. Kommittéerna biträds av SSF:s kansli.

Följande nuvarande tre expertkommittéer bibehålls.

- Arrangörskommittén
- Regelkommittén
- Tekniska kommittén

Nuvarande Barn- och ungdomskommittén utmönstras med hänsyn till inrättande av Barn- och ungdomsutskottet.

Verksamhetsuppgifter

Expertkommittéernas verksamhetsuppgifter är i huvudsak oförändrade med ett utökat samarbete med och avlastning av uppgifter till Tävlingsutskottet och Utbildningsutskottet.

Råd

Råden bistår med kunskap och kompetens inom sina respektive områden. De har fokus på en speciell målgrupp och särskilda frågor som förbundets verksamhet behöver stöd i.

Råden inrättas och utses liksom nu av förbundsstyrelsen.

Fyra råd inrättas

- Klassförbundsrådet (utses efter förslag av klassförbunden)
- Elitrådet
- Paraseglingsrådet
- Tränarrådet

Följande nuvarande råd bibehålls.

- IT-rådet
- Internationella rådet

Nuvarande SRS-gruppen och Historiska utskottet bibehålls och namnändras till

- SRS-rådet
- Historiska rådet

Nuvarande Rådet för anläggning och miljö utmönstras med hänsyn till inrättande av Anläggnings- och miljöutskottet.

Förslaget innebär åtta råd enligt följande.

- Klassförbundsrådet
- Elitrådet
- Paraseglingsrådet
- Tränarrådet
- SRS-rådet
- IT-rådet
- Internationella rådet
- Historiska rådet

Verksamhetsuppgifter

Klassförbundsrådet

- Utveckla och tillvarata klassförbundens intressen i tävlingsfrågor inom svensk segling.
- Verka för att kappseglingsverksamheten i entyps- och respitklasser utvecklas nationellt och internationellt.
- Stödja SSF:s övriga organ, klubbar och distriktsförbund med råd och rekommendationer i klassförbundsrelaterade frågor.
- Utgöra nationell remissinstans i frågor som berör klassförbundens intressen.

Elitrådet

- Utveckla och tillvarata elitseglingens intressen inom svensk segling.
- Verka för att elitseglingen utvecklas nationellt och internationellt.
- Stödja SSF:s övriga organ, klubbar, klassförbund och distriktsförbund med råd och rekommendationer i frågor rörande elitsegling.
- Utgöra nationell remissinstans i frågor som berör elitseglingens intressen.

Paraseglingsrådet

- Utveckla och tillvarata paraseglingens intressen inom svensk segling.
- Verka för att paraseglingen utvecklas nationellt och internationellt.
- Stödja SSF:s övriga organ, klubbar, klassförbund och distriktsförbund med råd och rekommendationer i frågor rörande parasegling.
- Utgöra nationell remissinstans i frågor som berör paraseglingens intressen.

Tränarrådet

- Utveckla och tillvarata instruktörers och tränares intressen inom svensk segling.
- Stödja SSF:s övriga organ, klubbar, klassförbund och distriktsförbund med råd och rekommendationer i frågor rörande träningssegling.
- Utgöra nationell remissinstans i frågor som berör instruktörers och tränares intressen.

Övriga råd bibehåller sina nuvarande verksamhetsuppgifter.

Regional nivå

Distriktsförbunden utser inom sina respektive styrelser, förutom ordförande och kassör, en ledamot som ansvarig för frågor inom vart och ett av följande områden.

- Tävling
- Fritidssegling
- Anläggning och miljö
- Utbildning och träning
- Barn- och ungdomssegling

Utsedd styrelseledamot representerar distriktsförbundet i motsvarande verksamhetsutskott, om inte distriktsstyrelsen utser annan för detta uppdrag. Distriktsförbundets styrelse biträds av en avlönad distriktskonsulent.

Verksamhetsuppgifter

Distriktsförbunden har att inom sitt respektive distrikt

- tillvarata medlemsklubbarnas gemensamma intressen
- samordna medlemsklubbarnas verksamhet
- verka för att beslutad verksamhet genomförs och utvecklas
- representera medlemsklubbarna i de centrala verksamhetsutskotten
- fortlöpande upprätthålla kontakt med företrädare för samtliga medlemsklubbar
- företräda seglingsidrotten i förhållande till regionala organ, kommuner och andra myndigheter
- upprätthålla kontakter med RF-SISU:s distriktsföreträdare
- fortlöpande inventera medlemsklubbarnas behov av utbildning
- administrera och genomföra egna utbildningar
- stödja och bistå medlemsklubbarna i deras verksamhet och i frågor om bidrag, förenings- och verksamhetsutveckling och seglarskolor.

Projektgruppen förutser att det inom distrikten tillskapas informella kretsar bestående av medlemsklubbar med geografisk närhet eller ensartad verksamhet.

Lokal nivå

Medlemsklubbarna organiserar sig efter medlemmarnas bestämmande. För underlättande av kommunikationen inom organisationen är det önskvärt att medlemsklubbarna anpassar sin organisation till den som gäller på regional och central nivå.

Avlönad personal

Verksamhetsutskotten och expertkommittéerna biträds av avlönad personal vid SSF:s kansli, företrädesvis ämnesansvarig handläggare. Mot bakgrund av framkomna behov av stöd och service och med beaktande av vunna erfarenheter av nuvarande avlönade klubbkonsulenter i tre av distrikten föreslås att samtliga framtida distriktsförbund biträds av en anställd distriktskonsulent, motsvarande en heltidsanställd per distrikt. Dessa distriktskonsulenter föreslås, liksom de nuvarande klubbkonsulenterna, vara anställda och avlönade av SSF:s kansli.

En distriktskonsulents arbetsuppgifter föreslås i huvudsak vara att

- biträda distriktsförbundets styrelse i administrativa frågor
 - representera SSF:s kansli regionalt
- samt särskilt att
- stödja och bistå medlemsklubbarna i deras verksamhet och i frågor om bidrag, förenings- och verksamhetsutveckling och seglarskolor
 - fortlöpande upprätthålla kontakt med företrädare för samtliga medlemsklubbar
 - vara regional kontaktperson.

Ekonomiska principer

Överväganden

- En distriktskonsulent för varje distrikt

Förslaget innebär att varje distrikt på bekostnad av centrala medel kommer i åtnjutande av en av SSF heltidsanställd distriktskonsulent. Detta medför med nödvändighet ökade kostnader centralt.

- Distriktsförbundens finansiering

Distriktsförbunden kommer även fortsättningsvis att ha kostnader för sin verksamhet, som förutom ett grundbidrag från SSF bedöms kunna täckas av regionala bidrag via RF-SISU. För erhållande av bidrag via RF-SISU, som även kommer medlemsklubbarna till del, förutsätts att distriktsförbundet och klubbarna bedriver verksamhet, men också redovisar denna till RF-SISU och för erhållande av LOK-stöd. Detta kommer att utgöra ett incitament för förbunden och klubbarna att förbättra en på många håll bristande verksamhetsredovisning. Utöver dessa bidrag förutses distriktsförbunden inte behöva ta ut någon medlemsavgift från klubbarna, motsvarande dagens distriktsavgifter, men det bör stå förbunden fritt att göra så, exempelvis för särskilda satsningar.

- Lika medlemsavgift över landet

Medlemsklubbarnas årliga medlemsavgift till SSF utgår med dels en fast avgift om 800 kr, dels en rörlig avgift om 50 kr/individuell medlem. Dessa avgifter är samma för alla medlemsklubbar, dock med reducerad rörlig avgift vid familjemedlemskap och för de klubbar som även är anslutna till Svenska Båtunionen. Klubbarna betalar därutöver årligen medlemsavgift till respektive distriktsförbund med ett belopp som skiljer sig åt mellan de olika förbunden. Dessa distriktsavgifter varierar mellan 0 och 20 kr/klubbmedlem (0–15 kr i distrikt utan klubbkonsulent och 14–20 kr i distrikt med klubbkonsulent). Klubbarnas nuvarande sammanlagda medlemsavgift till SSF och distriktsförbundet varierar därmed mellan ungefär 50 och 70 kr/klubbmedlem.

Den föreslagna organisationen bedöms ge alla anslutna medlemsklubbar oavsett geografisk hemvist samma stöd och service med en heltidsanställd distriktskonsulent. Medlemsavgiften bör liksom nu vara densamma för alla medlemsklubbar i hela landet, fortsatt relaterad till antalet klubbmedlemmar.

Beaktande nuvarande kostnad för klubbkonsulenter och klubbstöd, motsvarande sammanlagt två heltidsanställda, beräknas merkostnaden för 5–7 heltidsanställda distriktskonsulenter uppgå till omkring 2 000 000–3 000 000 kr. Relaterat till nuvarande drygt 100 000 klubbmedlemmar bedöms en höjning av medlemsavgiften till SSF med i storleksordningen 20 kr/medlem vara påkallad och innebära en medlemsavgift till SSF om 70 kr/medlem.

- Befintliga distriktsmedel kvar på distriktsnivån

Distriktsförbundens nuvarande tillgångar har under lång tid samlats in och förvaltats väl för seglingsidrottens bästa inom nuvarande distrikt. Medlemsklubbarna i de olika distriktsförbunden har under samma tid skiftat, nya har kommit till medan andra har fallit från. Befintliga distriktsmedel bör ses som "Seglingens pengar" och stanna kvar på distriktsnivån genom att överföras till de nybildade distriktsförbund som nuvarande distriktsförbund kommer att inlemmas i.

- Implementering utan avgiftsökningar under två år

Medlemsklubbarna i det distrikt med för närvarande lägst distriktsavgift (0 kr/medlem) skulle fullt ut drabbas av en höjning av medlemsavgiften till SSF med befarade 20 kr/medlem, medan klubbarna i det distrikt med högst distriktsavgift (20 kr/medlem) inte skulle påverkas alls – annat än om distriktsförbundet skulle besluta att ta ut distriktsavgift av klubbarna. Det förordas att föreslagen organisation med distriktskonsulenter införs utan avgiftsökningar för medlemsklubbarna under de första två åren.

Förslag

Projektgruppen föreslår Förbundsstyrelsen föreslå Extra seglardagen 2023 följande.

Förbundsstyrelsen föreslår Extra seglardagen 2023

att för genomförande den 1 januari 2025 fastställa en förändrad organisation enligt vad som anges i rapporten Ny organisation inom svensk segling 2023, med

- fem verksamhetsutskott med regional representation på central nivå,
- preliminärt 5–7 distriktsförbund på regional nivå,

att fastställa i rapporten angivna ekonomiska principer för den förändrade organisationen

- att varje distrikt ska tillhandahållas en av centrala medel bekostad heltidsanställd distriktskonsulent,
- om distriktsförbundens finansiering av sin verksamhet,
- om lika medlemsavgift över landet,
- att befintliga distriktsmedel ska stanna kvar på distriktsnivån, och
- att införandet ska ske utan avgiftsökningar för medlemsklubbarna under en tid av två år från genomförandet,

samt att uppdra åt förbundsstyrelsen att till Seglardagen 2024

- föreslå förändrad distriktsindelning,
- föreslå åtgärder för ökad delaktighet inom organisationen,
- föreslå påkallade stadgeändringar, och
- närmare utreda förväntade ekonomiska konsekvenser.

